

A DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR MOZGÓKÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÁSAI A PACSAI KISTÉRSÉGBEN 2010-BEN

Szakmai beszámoló

A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓ SZERVEZET:

Deák Ferenc Megyei Könyvtár
Igazgató: Kiss Gábor
Cím: 8900 Zalaegerszeg, Deák tér 6. Pf. 16.
Telefon: 92/311-341, 92/312-533
e-mail: kissg@dfmk.hu, shmargit@dfmk.hu

A SZOLGÁLTATÁS MEGNEVEZÉSE: mozgókönyvtári ellátás

A SZOLGÁLTATÁS BEMUTATÁSA:

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár a mozgókönyvtári ellátás keretében a következő feladatokat végzi:

- Alapszolgáltatások:
 - dokumentumszolgáltatás
 - információszolgáltatás

- További szolgáltatások:
 - Szaktanácsadó tevékenység
 - Módszertani gondozás (állományrendezés, selejtezés, állományellenőrzés)
 - Statisztikai adatszolgáltatás
 - Helyismereti információszolgáltatás
 - Közösségi szolgáltatások (rendezvények, programok, kiállítások szervezése)
 - Szakmai továbbképzések (tanfolyamok, szakmai napok)
 - Kiadványok készítése
 - Használóképzés (a könyvtárhasználat, számítógép és internet használat megtanítása)

SZERVEZETI FELÉPÍTÉS:

A mozgókönyvtári tevékenységet közvetlenül a *módszertani, hálózatgondozói és fejlesztési szolgálat* munkatársai (három főfoglalkozású könyvtáros és egy részfoglalkozású rendszerszervező) végzi az intézmény igazgatójának irányításával, de az intézmény más részlegeinek munkatársai (szerzeményező és feldolgozó csoport, gazdasági szervezet, rendszergazda) is részt vállalnak a megyei és kistérségi feladatok ellátásában. Alkalmanként az olvasószolgálat, könyvkötészet is bekapcsolódnak a munkavégzésbe.

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár a községi önkormányzatokkal, illetve a Pacsa és Térsége Többcélú Kistérségi Társulással kötött *Ellátási szerződés* alapján biztosította a mozgókönyvtári szolgáltatást a nyilvános könyvtárat nem működtető községekben a pacsai kistérség 8 települése – Búcsúszentlászló, Nemessándorháza, Nemesszentandrás, Nemesrádó, Pölöske, Szentpéterúr, Zalaigrice, Zalaszentmihály – számára.

A felsorolt településeken kívül segítő szolgáltatásokat nyújtottunk a pacsai városi könyvtár számára is. Pacsa Város Önkormányzata 2010. végén kérte könyvtára törlését a nyilvános könyvtárak jegyzékéről, év végén az intézményünkkel meg is kötötték a szolgáltatási szerződést, így a 2011-től a térségben már 9 településen végezzük az ellátókönyvtári feladatokat.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK: szakemberek száma, végzettsége, stb.

A **Deák Ferenc Megyei Könyvtárban** a mozgókönyvtári tevékenység ellátásában 12 fő vesz részt, ebből 7 könyvtáros (6 felsőfokú és 1 középfokú), 1 rendszerszervező (félállásban), 1 rendszergazda, 1 gazdasági vezető, 1 könyvelő, 1 ügyviteli alkalmazott.

A kistérségi ellátásban közvetlenül részt vevő módszertani, hálózatgondozói és fejlesztési szolgálat 3 könyvtáros munkatársának van felsőfokú végzettsége. Az állománybavételt és a feldolgozást végző szakemberek felsőfokú, illetve középfokú végzettségűek.

Az egyes **szolgáltatóhelyeken** a könyvtárosi feladatokat a fenntartó által megbízott személyek látják el. (2010-ben személyi változás sehol nem történt.) Foglalkoztatásukat és végzettségüket az alábbi táblázat tartalmazza:

Végzettsége	A foglalkoztatás módja		
	Teljes m. i.	Részm.	Megb. díj
Felsőfokú végzettségű könyvtáros	0	0	0
Középfokú végzettségű könyvtáros	0	1	0
Nincs szakmai végzettsége	0	2	5
Összesen	0	3	5

Község	Könyvtáros szakmai végzettsége	Foglalkoztatottsága
Búcsúszentlászló	Nincs	Részmunkaidős
Nemesrádó	Nincs	Megbízási díjas
Nemessándorháza	Nincs	Megbízási díjas
Nemesszentandrás	Nincs	Megbízási díjas
Pölöske	Középfokú	Részmunkaidős
Szentpéterúr	Nincs	Részmunkaidős
Zalaigrice	Nincs	Megbízási díjas
Zalaszentmihály	Nincs	Megbízási díjas

2009-HEZ KÉPEST BEKÖVETKEZETT VÁLTOZÁSOK RÖVID INDOKLÁSA: mutatószám növekedés/csökkenés okai stb.

A mozgókönyvtári szolgáltatást az elmúlt években kialakult rendszer szerint végeztük. Az alábbiakban először a 2010-ben végzett alapszolgáltatásokat, majd az egyéb szolgáltatásokat mutatjuk be.

1. Dokumentum- és információszolgáltatás:

A dokumentumokat **letéti ellátás** formájában biztosítottuk a mozgókönyvtári szolgáltatást megrendelő 8 községi *szolgáltató hely* számára. Célunk, hogy a friss, aktuális, helyi igényeknek megfelelő dokumentumok hozzáférhetőek legyenek a kistelepüléseken; a kedvezményes és szakszerű dokumentumvásárlás útján olcsóbbá és gazdagabbá váljon az állománygyarapítás. (Az állománygyarapításról részletesen „A költségvetés rövid értékelése, a felhasznált források bemutatása” fejezetben írunk.) A szerződésben álló településekre **kéthavonta szállítottunk könyveket; CD-t, DVD-t ennél is gyakrabban**, mivel e dokumentumfajták egyre népszerűbbek a településeken.

A szolgáltatóhelyek könyvtárosai továbbították az olvasók helyi igényeit is. Azokat a dokumentumokat, amelyeket a mozgókönyvtári állományból nem tudtunk kiadni, a megyei könyvtár saját állományából biztosítottuk, könyvtárközi kölcsönzés formájában.

2010-ben a 8 településre **összesen 3191 db dokumentumot forgalmaztunk** (*községi átlag 399 db*), ebből 935 db mozgókönyvtári normatívából vásárolt könyvet, 63 db saját állományból kiadott könyvet, 2193 AV dokumentumot (CD+DVD). Tehát több mint kétszerese volt a kiadott AV dokumentum, mint a könyv.

A DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR ÁLTAL FORGALMAZOTT DOKUMENTUMOK SZÁMA A PACSAI KISTÉRSÉG TERÜLETÉN			
	2008.	2009.	2010.
Mozgókönyvtári dokumentum összesen:	2562	2568	3128
<i>ebből könyv</i>	1452	1165	935
<i>ebből AV dokumentum (CD, DVD)</i>	1110	1403	2193
Könyvtárközi kölcsönzés	66	69	63
Forgalmazott dokumentum összesen:	2628	2637	3191

A fenti táblázat a megyei könyvtár által 2008-2010 között forgalmazott dokumentumok számát mutatja be. A dokumentumok összesített száma folyamatos növekedést mutat.

A DVD-k és a CD-k hozzáférhetősége folyamatosan növekedett, hiszen erre a dokumentumtípusra nagy igény mutatkozott, így gyakrabban cseréltük a községek között. Ugyanakkor **a tartós letétbe adott könyvek száma egyre csökken**, 2008-ben 1452 db-ot, 2009-ben 1165 db-ot, 2010-ben már csak 935 db-ot. **Ennek kettős oka van, egyrészt a dokumentumok árának növekedése, másrészt a normatív támogatás csökkenése.** (Hozzá kell tenni még, hogy a decemberben vásárolt dokumentumokat csak 2011. január elején szállítjuk ki a községekbe.)

A dokumentumok egységes nyilvántartásba kerültek a TEXTLIB integrált rendszerben. A rögzített dokumentumok az online katalógusban az interneten keresztül visszakereshetők: <http://katalogus.dfmk.hu:8080/>. Információk állnak rendelkezésre arról is, hogy egy adott községi szolgáltató helyen milyen dokumentumok találhatóak, illetve, hogy egy adott dokumentum hol van letétben.

2010 végén **üzembe állítottuk** - az intézményünk által használt **TEXTLIB könyvtári integrált rendszer fejlesztéseként** - a **kistérségi modult**, amelynek segítségével közös adatbázisban tudjuk nyilvántartani valamennyi szolgáltatóhely helyi állományát. Elkezdődött a települési könyvtárak állományának elektronikus feldolgozása is.

A községek az interneten csatlakozni tudnak a megyei könyvtár szerveréhez, így munkaállomásként működhetnek, amelynek feltétele a munkaállomás program beszerzése és

üzembe állítása. A pacsai kistérséghez tartozó települések még nem vásárolták meg ezt a programot, ezt a 2011. évre be kell majd tervezni. Intézményünk munkatársai a program használatában segítséget nyújtanak. A községi könyvtárosoknak már tartottunk is egy bemutató foglalkozást novemberben, de a térségből erre a továbbképzésre csak a nemessándorházi könyvtáros jött el.

Továbbra is rendeltünk folyóiratokat a községek számára; kéréseiket és a lapok értékét figyelembe véve településenként 8-12 féle kurrens időszak kiadvány jár egy-egy könyvtárba, amelyeket a szolgáltatók közvetlenül a településekre szállítottak, és a községi könyvtáros veszi nyilvántartásba (ehhez nyomtatványt biztosítottunk).

Intézményünk honlapján folyamatosan frissítettük a mozgókönyvtári ellátás weboldalát. (Elérhetősége: <http://mozgokonyvtar.dfmk.hu>.) 2010. végén pályázati támogatás segítségével elkezdődött a **weblap megújítása, amely 2011. februártól ugyanezen a webcímen** (valamint a <http://mozgo.dfmk.hu>) érhető el.

A 2008-tól kiadott tájékoztató **hírlevelet** 2010-ben **3 alkalommal** jelentettük meg, e-mail-ben juttattuk el az érintetteknek azzal a céllal, hogy folyamatosan beszámoljunk a legfrissebb hírekről.

2010-ben a Nemzeti Kulturális Alapprogram **„Komplex, sokrétű mozgókönyvtári ellátás népszerűsítése”** című pályázata keretében – együttműködve a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtárral és a zalaegerszegi József Attila Városi Könyvtárral – négy zalai kistérség (keszthelyi, zalaegerszegi, zalaszentgróti, *pacsai*) mozgókönyvtári szolgáltatásának népszerűsítő anyagát készítettük el. Megterveztettük a szolgáltatás **egységes logóját**, az egyes kistérségekre jellemző **mappákat** készítettünk, és minden, a szolgáltatásba bevont településnek önálló betétlapot is szerkesztettünk, amelyek a mappában, vagy önállóan kerülnek felhasználásra. A szolgáltatás népszerűsítésére **nagyméretű plakátok** is készültek.

2. Egyéb szolgáltatások:

Az év első felében **begyűjtöttük a mozgókönyvtári szolgáltató helyek statisztikai adatait**. A legfontosabb mutatókat saját kiadványunkban megjelentettük és közzétettük a honlapunkon is. **Biztosítottuk** minden szolgáltatást megrendelő település számára a helyi kölcsönzéshez és a forgalmi adatok méréséhez szükséges **nyomtatványokat**.

Rendszeres kapcsolatot tartottunk a többcélú társulás munkaszervezetével, a települések önkormányzataival és a szolgáltató helyek könyvtárosaival. 2010-ben is bekapcsolódtunk a **Közkincs Kerekasztal** munkájába.

November 29-én **szakmai továbbképzést szerveztünk** a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban. A program a terveknek megfelelően a TEXTLIB integrált rendszer működésének bemutatása volt. A foglalkozást – első ízben - a TIOP-1.2.3-08/1 pályázatból kialakított új oktatási kabinetben tartottuk. A TEXTLIB rendszerrel való ismerkedés a jövőben is folytatódik.

Internet használói képzés 2010-ben a térségben nem volt, mivel a községek nem jelezték ezirányú igényeiket. (Remélhetőleg 2011-ben sikerül elindítani az internet oktatást a lakosság körében.)

Minden szolgáltató helyre eljuttattuk a Deák Ferenc Megyei Könyvtár kiadásában megjelenő **kiadványokat**, így a *Zalai könyvtári levelező* című szakmai folyóiratot és a *Zala megye településeinek ellátása* című statisztikai kiadványt.

A kistérség területén **rendezvényeket** is **szerveztünk**, amelynek során együttműködtünk a helyi iskolákkal is önkormányzatokkal és a kistérségi társulás munkaszervezetével.

2010. március 5-én a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban szakmai tanácskozásra került sor a Zalaegerszegi Körzeti Könyvtár megalapításának 60. évfordulója alkalmából. A

„Kistelepülési könyvtári ellátás helyzete és jövőképe” címmel megtartott rendezvényen előadásokat hallgathattak az érdeklődők, valamint az olvasóteremben elhelyezett kiállítást is megtekinthették. A programra meghívtuk a többcélú társulás munkaszervezetét és az önkormányzatok képviselőit.

A községekben 2010-ben elsősorban ismeretterjesztő előadásokat szerveztünk. Az őszi programokat részben a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatásával valósítottuk meg. Az intézményünk által szervezett programokon több mint 140 fő vett részt. A Deák Ferenc Megyei Könyvtár az NKA támogatásával szervezte meg Zala megyében az Őszi Könyvtári Napok rendezvénysorozatát. A pacsai kistérségben az alábbi programra kerül sor:

Október 5-én és október 6-án *Immunerősítő gyógynövények* címmel Éder Katalin dietetikus tartott előadást Pölöskén és Pacsán. A pacsai programon a helyi népdalkör is közreműködött.

Október 7-én *Ősi zalai gyümölcsfák nyomában* címmel Kovács Gyula erdész az "Év zalai embere" tartott előadást Zalaszentmihályon.

Október 8-án *A én családom* című rajzpályázat ünnepélyes eredményhirdetése és kiállítás megnyitóra került sor a pacsai könyvtárban. A programon résztvevők Kelemen Gyula zenés irodalmi műsorát is meghallgathatták.

Búcsúszentlászlón a faluházban 2010. november 17-én Sohonyai Edittel találkozhattak a helyi iskola felső tagozatosai, aki „Engem szeress” címmel beszélgetett a kamaszokkal a szerelemről - másképp!

December 11-én Nemesrádón felavatták az új közösségi házat, amelyben könyvtári szolgáltatóhely és teleház várja a látogatókat. A program részeként a helyi fellépők mellett Kelemen Gyula „énekmondó” szórakoztatta megzenésített versekkel a közönséget.

AZ ELLÁTOTTAK ELLÁTÁSI HELY SZERINTI MEGOSZLÁSA:

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár által ellátott 16 településre kiszállított dokumentumok számát a következő táblázatok tartalmazzák. A első táblázat a 2010-ben forgalmazott (falvakba kiszállított) könyvtári dokumentumok számát mutatja be, a második táblázat a 2010. év végén összesen a falvakban megtalálható dokumentumok számáról ad képet, a harmadik táblázat a falvak dokumentumellátottságát mutatja be.

Községenként nagy eltérést mutat a letétbe adott dokumentumok száma. Átlagosan 116 db könyvet, 274 db AV dokumentumot vittünk a településekre, de volt, ahol ennél többet, vagy kevesebbet. A szállítások során 2010-ben is figyelembe vettük a települések nagyságát, a dokumentumok értékét, és a könyvtárak igényeit.

A második táblázathoz kiegészítésként hozzátesszük, hogy azokon a településeken kevesebb a kint lévő mozgókönyvtári állomány, amelyek később csatlakoztak a mozgókönyvtári szolgáltatáshoz. A megyei könyvtár saját állományából kihelyezett dokumentumok száma nagy eltérést mutat. Néhány település a mozgókönyvtári ellátás beindítása előtt, 2006-ban pályázati támogatás révén már kapott letétet (Nemesrádó, Zalaigrice), míg más település viszont 2008-ban kapott, a szolgáltatás beindításakor egy nagyobb letétet, mivel nem volt községi saját állománya.

A falvakban kint lévő DVD-k és CD-k száma nem magas, mert azokat két hónapos határidőre adjuk ki, egyidőben 30-40 db-ot.

Sorszám	Település	Mozgókönyvtári állományból 2010-ben forgalmazott dokumentum			Saját állományból t 2010-ben áthelyezett dokumentum	2009-ben összesen forgalmazott dokumentum (mozgó áll. + saját áll.)
		Könyv	AV dokumentum	Összesen:		
1.	Búcsúszentlászló	120	296	416		416
2.	Nemesrádó	101	240	341		341
3.	Nemessándorháza	92	269	361	6	367
4.	Nemesszentandrás	109	301	410		410
5.	Pölöske	137	235	372	15	387
6.	Szentpéterúr	125	246	371	29	400
7.	Zalaigrice	119	301	420	7	427
8.	Zalaszenthály	132	305	437	6	443
Összesen:		935	2193	3128	63	3191

A pacsai kistérség területén 2010. év végén megtalálható, letétbe kapott dokumentumok száma

Sorszám	Település	Mozgókönyvtári állomány			Megyei könyvtár állományából áthelyezett dokumentum	DFMK-ból a községbe helyezett összes dokumentum
		Összesen	Ebből könyv	Ebből AV (CD, DVD)		
1.	Búcsúszentlászló	425	349	76	18	443
2.	Nemesrádó	548	502	46	233	781
3.	Nemessándorháza	472	381	91	28	500
4.	Nemesszentandrás	540	495	45	23	563
5.	Pölöske	716	639	77	40	756
6.	Szentpéterúr	584	547	37	79	663
7.	Zalaigrice	544	499	45	281	825
8.	Zalaszenthály	603	564	39	42	645

Dokumentumellátottság a pacsai kistérség DFMK-val szerződött településein					
Község	Lakosság (fő)	DFMK-ból a községbe helyezett összes dokumentum (db)	Saját községi állomány (db)	Összes állomány (db)	Dokumentumellátottság (állomány/lakos = 1 főre jutó (db))
Búcsúszentlászló	832	443	2879	3322	4
Nemesrádó	313	781	2083	2864	9
Nemessándorháza	321	500	1517	2017	6
Nemesszentandrás	291	563	2344	2907	10
Pölöske	921	756	6232	6988	8
Szentpéterúr	1058	663	4402	5065	5
Zalaigrice	133	825	836	1661	12
Zalaszentmihály	1062	645	3987	4632	4

A dokumentumellátottság mutatója arra világít rá, hogy egy lakosra hány könyvtári egység (kötet, db) jut. A fenti táblázatban ez az arány jól megfigyelhető. Megadtuk a településen élők számát és a településeken lévő összes (mozgókönyvtári és községi saját) dokumentumot. Ezek szerint a 8 település mutatója átlagosan 7 db. Településenkénti bontásban a nagyobb településeken gyengébb a mutatószám (4-5 db), mint a kisebb településeken. Kivételt képez a térségben legnagyobb saját állománnyal rendelkező Pölöske, ahol a mutatószám magasabb, mint a térségi átlag. A legjobb dokumentumellátottsági mutatója Zalaigricének és Nemesszentandrásnak van a térségben.

Az állományfejlesztés során figyelembe vesszük ezeket a mutatószámokat is.

A KÖLTSÉGVETÉS RÖVID ÉRTÉKELÉSE, A FELHASZNÁLT FORRÁSOK BEMUTATÁSA

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló CXXX. Törvény alapján a többcélú kistérségi társulások a mozgókönyvtári és közművelődési feladataik ellátásához 1.000.000 Ft-ot igényelhetnek a nyilvános könyvtárral nem rendelkező települések számára. Ez annyit jelent, hogy az előző évhez képest településenként 180.000 Ft-tal alacsonyabb összeg állt rendelkezésre.

MOZGÓKÖNYVTÁRI NORMATÍVA FELHASZNÁLÁSA A PACSAI KISTÉRSÉGBEN				
Mozgókönyvtári normatíva	100,00%	1000000	8	8000000
Szolgáltatási díj összesen	40,00%	400000	8	3200000
ebből dokumentum	20,00%	200000	8	1600000
könyv	11,00%	110000	8	880000
AV	4,50%	45000	8	360000
folyóirat	4,50%	45000	8	360000
ebből működési költség	20,00%	200000	8	1600000

A Társulás az év folyamán a mozgókönyvtári normatíva 40 %-át átadta az ellátandó települések arányában a Deák Ferenc Megyei Könyvtárnak. Így 8 település után összesen **3.200.000 Ft normatív támogatást** utalt a többcélú társulás intézményünk számlájára.

Ebből **működési és felhalmozási kiadásokra, rendezvények szervezésére a keretösszeg 1.600.000 Ft, állománygyarapításra szintén 1.600.000 Ft volt.** (2009-ben még 1.888.000 Ft keretünk volt működésre illetve dokumentum-beszerzésre.)

ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁSI KERETÖSSZEG A PACSAI KISTÉRSÉG BEN	
Mozgókönyvtári normatív támogatás	1 600 000
Érdekltség-növelő támogatás	236 000
Összesen (Ft)	1 836 000

A mozgókönyvtári forrást az érdekltség-növelő támogatás összegével tudtuk tovább növelni: a 2010. évi normatív támogatáson felül a 2009. évi beszerzés alapján a megyei könyvtár által igénybe vett **236.000 Ft** érdekltség-növelő támogatásból is különböző könyvtári dokumentumokat (könyv, CD, DVD, időszaki kiadvány) vásároltunk.

Így összesen 1.836.000 Ft keretünk volt dokumentum-beszerzésre 2010-ben.

A rendelkezésre álló összegből 2010-ben összesen 1403 db dokumentumot (1257 db könyvet, 35 db CD-t, 111 db DVD-t) vásároltunk. Az alábbi táblázat bemutatja, hogy a szolgáltatás létrejötte óta hogyan változott a kistérség állománya. 2007-ben összesen 3.747 db dokumentumot vásároltunk és szállítottunk ki a községekbe, a következő évektől a keretösszegek apadása és az árak növekedése miatt egyre csökkent a beszerzett dokumentumok száma. 2010-ben összesen 2344 db-bal (62%-al) kevesebb volt a beszerzett dokumentumok száma, mint 2007-ben. A nagyobb visszaesés a könyv- és DVD-beszerzésben tapasztalható. Dokumentum elhasználódás miatt töröltünk az állományból három DVD-t és egy könyvet.

Pacsai kistérség	Gyarapodás (db)				Törlés	Állomány 2010. december 31.
	2008.	2009.	2010.	Összesen		
Dokumentumtípus						
Könyv	1 541	746	735	3 022	1	3 021
Kartográfiai dokumentum	4			4		4
Hangdokumentum	26	56	44	126		126
Képdokumentum	192	163	94	449	3	446
Elektronikus dokumentum				-		-
Összesen: (db.)	1 763	965	873	3 601	4	3 597

Mindez annak ellenére következett be, hogy minden évben növeltük a kistérségi normatíva összegét az érdekltség-növelő támogatással, valamint olyan szolgáltatónál vásároltunk, ahol el tudtunk érni könyvek esetében a bolti árhoz képest 30-35% kedvezményt. Így elsősorban a Könyvtárellátó Nonprofit Kft-nél szerzeményeztünk, de vásároltunk más szolgáltatók akciós termékeiből is. Szerződést kötöttünk a Könyvellátóval is, akiktől szintén nagy kedvezményeket kaptunk. Az audiovizuális dokumentumokat különböző cégektől (STI Kft, Alexandra, Bookline) vásároltuk, a kedvezmény mértéke változó volt.

A beleltározott dokumentumok mellett valamennyi települési szolgáltató-hely számára **kurrens időszaki kiadványokat** is előfizettünk 3 szolgáltatónál, a Könyvtárellátó Nonprofit Kft-nél, a Sanoma Budapest Zrt-nél, illetve a Magyar Posta Zrt-nél. Itt is megpróbáltuk

csökkenteni a költségeket, ezért kihasználtuk a SANOMA akcióját, amelynek értelmében a náluk kapható kiadványokból minden harmadik előfizetés ingyenes. Így összesen 39.600 Ft-ot (a folyóiratok árának több mint 10%-át) tudtunk megtakarítani.

A térségből összesen 72 előfizetés volt 2010-ben, a településenként előfizetések száma az alábbi táblázatban látható. Az előfizetések száma függ az előfizetett lap összegétől. (Pl. a Zalaigrice-re járó Chip Magazin előfizetése több, mint 16 ezer Ft.)

Kurrens időszaki kiadványok a pacsai kistérségben	
Község megnevezése	Előfizetések száma
Búcsúszentlászló	9
Nemesrádó	8
Nemessándorháza	12
Nemesszentandrás	10
Pölöske	10
Szentpéterúr	8
Zalaigrice	4
Zalaszenthály	11

2010-ben a dokumentum-beszerzés keretösszegét a következőképpen használtuk fel: 1.227.504 Ft összegben vásároltunk könyvet, 358.600 Ft összegben CD-t és DVD-t, és 365.180 Ft összegben fizettünk elő folyóiratokat. Összesen dokumentum-beszerzésre 1.951.284 Ft-ot költöttünk el, ebből **1.714.113 Ft-ért vásároltunk a mozgókönyvtári normatív támogatásból és 237.174 Ft-ért az érdekeltségnövelő támogatásból.**

A könyvek átlagára 1670 Ft volt, a AV dokumentumok átlagára 2599 Ft, a folyóiratok előfizetésére átlagosan 5.072 Ft-ba kerültek.

MOZGÓKÖNYVTÁRI NORMATÍVA FELHASZNÁLÁSA A PACSAI KISTÉRSÉGBEN			
Dokumentumtípus	Mozgókönyvtári normatív támogatás	Érdekeltségnövelő támogatás	Összesen
Könyv	990 328	237 174	1 227 504
CD, DVD	358 605		358 605
Folyóirat	365 180		365 180
Összesen:	1 714 113	237 174	1 951 289

A mozgókönyvtári normatívából dokumentum-beszerzésre 114.113 Ft-tal többet költöttünk el, mint az tervezett volt, így működési költségre 1.485.887 Ft-ot számolunk el. (Működési költségeinket más pályázatokból kompenzáltuk.)

Ahogy a dokumentum- és információszolgáltatás fejezetben is olvasható, a mozgókönyvtári leltározású dokumentumokon kívül letétbe adtunk a településekre a megyei könyvtár saját állományából is könyveket, elsősorban helytörténeti köteteket, ifjúsági, népszerű regényeket. Ezen kívül cseréltük is a települések között a letétben lévő dokumentumokat. Így a falvakba letétbe adott dokumentumok száma magasabb, mint az év során beletárolt kötetek száma: 1.403 db új dokumentumot vásároltunk és 4.493 db-ot szállítottunk ki.

A mozgókönyvtári normatív támogatásból származó működési költségek felhasználását (beleértve a szállítások, a rendezvények stb. költségeit) részletesen a pénzügyi beszámoló tartalmazza.

TAPASZTALATOK: a szolgáltatás rövid értékelése (pozitívumok, hiányosságok), 2009-hez képest bekövetkezett változások rövid indoklása

A szolgáltatáshoz szükséges **működési feltételek** a szolgáltatónál és a községek nagy részében megoldottak. A meglévő polcok leginkább Búcsúszentlászlón, Nemesszentandrason és Zalaszentmihályon zsúfoltak. Búcsúszentlászlón a könyvtár másik terembe való áthelyezését javasoljuk (teleházi rész). Nemesszentandrason és Zalaszentmihályon polcok vásárlásával a probléma orvosolható (Zalaszentmihályon ideiglenes megoldásként intézményünk biztosított polcokat 2010. végén). Nemesrádón év végén került átadásra a községi könyvtár, amely a felújított közösségi házban nyert elhelyezést. Új polcokat is vásároltak, amelyek máris megteltek a meglévő állománnyal. Bővítési lehetőség már nincsen. Minden településen fontos a rendszeres állománykarbantartás, a raktári rend, a megrongálódott elavult, feleslegessé vált dokumentumok selejtezése

A községi szolgáltatóhelyek egyre inkább a települések közösségi színtereiként működnek, ahol leülhetnek olvasgatni, számítógépezni, beszélgetni, ahol különböző programokat szerveznek.

Mivel a megyei könyvtárral szerződött települések szolgáltatóhelyeinek többségében könyvtáros szakképzettség nélkül alkalmazzák a könyvtárosokat, nagy hangsúlyt szeretnénk fektetni a **képzésükre**. 2011-ben elsősorban a TEXTLIB integrált rendszer használatának megismertetésére a célunk. A jövőben megfelelő számú jelentkező esetén alapfokú könyvtáros képzést is indítunk.

A dokumentum-beszerzési keret egyre csökkenő tendenciát mutat. Az elmúlt évben már jeleztük, hogy **fontolja meg a Társulás a normatív támogatás százalékos elosztásának módját a jövőben, figyelembe véve a dokumentumok árának emelkedését, illetve a normatív támogatás összegének változását. A csökkenő források miatt egyre kevesebb dokumentumot tudtunk beletárolni a rendelkezésünkre álló keretből.**

Pozitív és előremutató változás viszont a **TEXTLIB kistérségi moduljának** üzembeállítása. Létrejött egy egységes adatbázis rendszer. Az egységes katalógusban bármilyen rendszerben már rögzített dokumentum visszakereshető, a megyei könyvtár saját állománya mellett a mozgókönyvtári állományok és a falvak saját állománya is. E szolgáltatások azonban akkor érhetők el a településen, ha a TEXTLIB munkaállomás klienst megvásárolják és a települések saját községi állományát rögzítjük a rendszerben.

Sokat ígérő változás, hogy elindult az **új mozgókönyvtári honlap** kialakítása, amely 2011elejétől működni fog. Szintén fontos eredmény az egységes **mozgókönyvtári logó**, a **szolgáltatást népszerűsítő kiadványok** (mappák betétlapokkal, plakát) megjelenítése.

A 2011. ÉVRE TERVEZETT VÁLTOZÁSOK, STRATÉGIAI ELKÉPZELÉS A JÖVŐRE VONATKOZÓAN

Továbbra is végezzük a szolgáltatási szerződésben meghatározott feladatainkat. Az előző évi beszámoló óta a feladat ellátásával kapcsolatban észrevétel nem volt, így az eddig kialakított formán nem változtatunk.

A Pacsa és Térsége Többcélú Társulás települései közül (Pacsa csatlakozásával) 9 szolgáltatóhely számára biztosítja a mozgókönyvtári szolgáltatást 2011-ben a Deák Ferenc Megyei Könyvtár.

Továbbra is kiszállítjuk a településekre a normatív támogatásból beszerzett dokumentumokat, valamint - mivel a beszerzett dokumentumok száma egyre kevesebb - nagy

hangsúlyt szeretnénk adni a községek közötti dokumentumcserének is. Ha már egy adott községben hosszabb ideje ott van egy könyv (és nem mutatkozik rá helyben igény), átvisszük egy másik településre. A dokumentum-beszerzés csökkenése miatt az év folyamán 2-3 szállítást, illetve vállalunk. Távlati terveink között szerepel az intézmény gépkocsijának cseréje, amelyet a szállításokhoz használunk.

2010 végén üzembe állítottuk - az intézményünk által használt TEXTLIB könyvtári integrált rendszer fejlesztéseként - a kistérségi modult, így elhárult az akadálya annak, hogy közös adatbázisban tudjuk nyilvántartani valamennyi szolgáltatóhely helyi állományát. 2011-ben megkezdjük a térségben a települési könyvtárak állományának elektronikus feldolgozását. A 2011-es évre tervezzük Búcsúszentlászló és Zalaszentmihály állományának rögzítését. Ezekben a településeken tehát már 2011-ben megvalósul az elektronikus dokumentum-nyilvántartás mellett az elektronikus kölcsönzés bevezetésének lehetősége.

Ennek azonban feltétele a munkaállomás kliens megvásárlása, ezért kérjük, hogy valamennyi település tervezze be 2011-re a program beszerzését!

Ha ez megtörténik, összességében a megyei könyvtárhoz tartozó 9 településből 2 település teljes egészében használni tudja a szolgáltatóhelyeken lévő kistérségi kliens lehetőségeit (katalógus, olvasói nyilvántartás és kölcsönzés). A többi 7 településen a megyei könyvtári- és a mozgókönyvtári állományok katalógusaként mindenütt használható a rendszer. Olvasói nyilvántartásra és kölcsönzésre akkor lesz értelme használni, ha már a teljes községi állomány rögzítve lesz.

A következő 2 évben szeretnénk, ha mindenütt ez is megoldódna, hiszen távlati tervünk, hogy egy olyan adatbázist hozzunk létre, amelyben a megyei könyvtár teljes állománya mellett a kistérségi mozgókönyvtári állomány, valamint a falvak saját állománya is megtalálható. Ennek technikai feltételét 2010 végén megteremtettük, elkezdődött a községi állományok adatbázisba való feltöltése (részben pályázati forrásból), amely a következő évekre sok munkát ad számunkra.

2011. februárjától intézményünknek új weboldala lesz, amelyben fontos szerepet kap (mint önálló aloldal) a mozgókönyvtári ellátás: <http://mozgo.dfmk.hu>. Szeretnénk a jövőben a weblap tartalmát is bővíteni.

Szeretnénk folytatni a könyvtárhasználók képzését. Amennyiben a technikai feltételek adottak (5-6 db internet eléréssel rendelkező számítógép), igény szerint térítésmentesen végzünk a lakosság számára internet használói tanfolyamot alapszinten, de megtanítjuk az elektronikus ügyintézés is az érdeklődőknek. Véleményünk szerint elsősorban Búcsúszentlászlón, Pölöskén, Zalaszentmihályon, Pacsán adottak ehhez a feltételek, várjuk a települések visszajelzését.

Folytatjuk rendezvényszervező tevékenységünket, elsősorban a könyvünnepekhez kapcsolódóan szervezünk programokat a községekben. Ajánlataink között szerepel író-olvasó találkozók, ismeretterjesztő előadások, zenés irodalmi műsor, kézműves foglalkozás. Kérjük, hogy a községek jelezzék az igényeiket.

A mozgókönyvtári ellátás fontos eseményeinek megőrzése céljából videokamerát szeretnénk vásárolni. Az elkészült filmes összeállításokat a mozgókönyvtári ellátás Galéria menüpontjában tesszük elérhetővé.

Továbbra is együttműködünk a Társulás munkaszervezetével, az önkormányzatokkal. Részt veszünk a Közkincs Kerekasztal munkájában.

Zalaegerszeg, 2011. január 28.

Sebestyén Margit
hálózatgondozó könyvtáros

Kiss Gábor
igazgató